

I СУ "Свети Седмочисленици"

7700 Гр.Търговище ул. "Кап. Данаджиев" 22

УТВЪРЖДАВАМ:

ПЕТРАНКА АНГЕЛОВА
ДИРЕКТОР НА I СУ „СВ.СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ“

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЕ,
ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В
I СУ "СВ. СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ" ГР. ТЪРГОВИЩЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА**

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 Настоящият правилник е разработен на основание на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, чл. 171, ал.1, т.1 от ЗПУО, чл.31, ал.1, т.24 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, Наредба РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изменение и допълнение на Правилника за осигуряване на безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд

За осигуряване на безопасни условия, обучение и труд в училището е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба № 7 от 15.08.2005 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи и Наредба № 15 от 31.05.1999 г. на МТСП и МЗ.

Чл. 2 С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в I СУ "Свети Седмочисленици", гр. Търговище.

Чл. 3 Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес – работници, служители (педагогически и непедагогически персонал), ученици, както и за граждани, намиращи се на територията на училището или подпомагащи извънучилищни мероприятия, спортна и екскурзионна дейност и урежда техните права и задължения за осигуряване и контролиране на безопасните условия на възпитание, обучение и труд. Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и фирмени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.

Чл. 4 Изменения и допълнения на правилника се правят от всички членове на I СУ чрез педагогически съвет (ПС).

Чл. 5 Контролът по изпълнение на правилника се осъществява от Директора и заместник-директор по административно-стопанската дейност (ЗДАСД).

Чл. 6 Правилникът е приет от педагогическия съвет с Протокол № 8/13.09.2022 г. и влиза в сила от 15.09.2022 г.

РАЗДЕЛ II ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 7. Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси .

Чл.8. Директорът, съгласно този правилник, има следните права и задължения:

1/ Утвърждава правилник за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд и осигурява организацията и другите условия за неговото приложение, следи за спазването на безопасни условия, като използва административните пълномощия на длъжността си.

2/ Запознава се с действащите нормативни документи в тази област, следи промените и съблюдава приложението им в ръководеното от него училище.

3/ Възлага на определено длъжностно лице осъществяването на текущ контрол и координация по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

4/ Изисква изработване и утвърждава инструкциите за правилна безопасна работа с отделни машини, апарати и съоръжения в училището.

5/ Възлага със заповед изпълнението на дейността и мероприятията, свързани със създаването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

6/ Осигурява необходимите средства за противопожарна охрана, индивидуални средства за защита, работно облекло и възлага отговорността по стопанисването, разпределението и отчетността им със заповед.

7/ Разполага в рамките на административните си пълномощия мероприятията по медицинското обслужване на учениците, работниците и служителите.

8/ Контролира санитарно-битовите условия.

9/ Участва в комисията по приема на помещение и съоръжения след извършен или текущ ремонт.

10/ Осигурява своевременно съставяне на акт за допусната трудова злополука или професионално заболяване, както и разследване причините довели до това.

11/ Осъществява взаимодействие с органите на Министерство на труда и социалната политика (МТСП) и други органи с дейността по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

12/ Възлага ежегодна профилактика преди началото на отоплителния сезон на отоплителната инсталация в училището; в началото на учебната година се прави преглед и профилактика на пожароизвестителната система (ПИС). Домакинът проверява състоянието на ВиК-инсталацията и електрическата инсталация.

13/ Осигурява спазването на изискванията на правилника и в неучебно време – провеждането на курсове, избори, празненства и други.

14/ Като работодател спазва изискванията на Наредбата за работното време, почивките и отпуските.

15/ Незабавно уведомява Началника на РУО, МОН, прокуратурата, гражданска защита в случаите на тежки злополуки и аварии на територията на училището.

Чл. 9. Заместник - директорът по административната дейност, съгласно този правилник, има следните права и задължения:

1/ Изпълнява възложените му от директора права и задължения по спазване изискванията на настоящия правилник.

2/ Контролира запознаването на учениците и нещатните участници в образователно-възпитателния процес с правилника.

3/ Съдейства и контролира редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението за безопасна работа.

4/ Спира работата на хора, машини и съоръжения, ако прецени, че не са спазени условията за безопасност или представляват опасност за здравето на хората.

5/ Следи за недопускане възлагането на ученици на дейности, несъвместими с техните физически, психически особености и липса на трудови навици.

6/ Контролира спазването на хигиенните изисквания за обучение и труд.

7/ Отговаря за кореспонденцията, свързана с въпросите, обект на този правилник.

8/ Отговаря за изпълнението на предписанията на контролните органи за отстраняване на нарушенията по безопасност и хигиена на труда и противопожарните изисквания.

9/ Пряко ръководи изпълняването на мероприятията за подобряване условията на работа, за организиране или недопускане на причини, водещи до трудови злополуки и професионални заболявания.

10/ Организира и контролира провеждането на обучението по гражданска отбрана, противопожарната подготовка и действията при бедствия.

11/ При необходимост се изпълняват допълнителни задължения съгласно План за действие за осигуряване на безопасна среда за обучение и работи в условията на епидемична обстановка в Първо СУ „Свети Седмочисленици“ за учебната 2022/2023 г. и правила за работа.

Чл.10. Заместник - директорът по учебната дейност, съгласно този правилник, има следните права и задължения:

1/ Изготвяне на графици за дежурство по коридорите и на входа.

2/ Контролират спазването на изискванията за безопасни условия за обучение, възпитание и труд (БУОВТ).

Чл. 11. Учители, логопед, психолог и непедагогически персонал:

1/ Носят отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.

2/ Следят за здравословното състояние на учениците и контролират спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес и извън него.

3/ Изпълняват графици за дежурство по коридорите и на входа.

4/ Контролират спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.

5/ Да спазват установената трудова дисциплина и да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно

6/ Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол.

7/ Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движение и противопожарната охрана.

8/ Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на учениците.

9/ Изпълняват задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика.

10/ При необходимост се изпълняват допълнителни задължение съгласно Правила и мерки за преодоляване на рисковете от инфекция в Първо СУ „Свети Седмочисленици“.

11/ Класните ръководители в началото на учебната година извършват начален инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд и плана за действия при бедствия, аварии, катастрофи, пожари и оказване на първа помощ (срещу подпис).

След коледната и пролетната ваканция извършват периодични инструктажи.

Начален и периодичен инструктаж се извършва и от учителите по физика, химия, физическо възпитание, информатика и информационни технологии.

Инструкцията за безопасните условия на възпитание, обучение и труд да бъде закачена в съответния кабинет.

Новопостъпили ученици да се инструктират в първия им учебен ден.

12/ Класните ръководители запознават учениците си с евакуационния план на училището и с правилата за поведение при бедствия и аварии (пожар, земетресение, радиационна опасност, наводнение, бомбен тероризъм или заплаха) и инструктажа при усложнени зимни условия през зимните периоди.

13/ В началото на учебната година за всеки ученик от 1. клас учители и родители съвместно определят най-краткия и безопасен път от дома до училище и обратно и се закупуват светлоотразителни елементи. На учениците от 2. и 3. клас отново се припомнят безопасните маршрути за тяхното движение.

14/ С учениците от 1. до 7. клас учителите да провеждат ежедневно в края на последния час "петминутка" - краткотрайно занимание, напомняне за безопасно поведение на улицата при връщане вкъщи. След завършване на учебните занятия учителите да извеждат учениците до улицата и да ги изчакат да се разотидат. Заниманието да се отразява в дневника и материалната книга, като в материалната книга първо се вписва темата за часа и подпис на преподавателя, след това се вписва петминутката и отново подпис на преподавателя провел занятието.

Във всеки първи за деня учебен час след ваканция или обучение в електронна среда от разстояние се провеждат разговори/беседи от учителите с учениците от всички класове в

училище за правилата, личната отговорност и живота на всеки един от нас в условията на епидемия.

15/ Да наблюдават системно работата на учениците и в случай на нарушаване на правилата на безопасност да вземат незабавни мерки.

16/ Да използват всички електроразпределителни устройства съобразно изискванията на безопасността и хигиената на труда. Забранява се използването на неизправни ел. уреди. Във всички случаи при откриване на повреди в ел. оборудването, измервателни уреди и др. под./появяване на специфична миризма, дим, нагряване на проводници и т.н./ е необходимо да се изключи напрежението.

17/ Да уведомяват своевременно домакина или член на ръководството и записват установени повреди в ел. инсталацията и материалната база в тетрадката, заведена за целта.

18/ Спазват правилата за безопасност на движението в района на училището и се грижат за безопасността си в училище - при използване на измервателни уреди и оборудване, работа с киселини, основи, с високо напрежение, с компютри и др. Да не оставят без наблюдение включени в ел. мрежа уреди / компютри, касетофони, ел. котлони, телевизори и др./

19/ Всички членове на педагогическия и непедагогическия персонал в училището са длъжни при установяване на повреда или наличие на друг фактор, които представляват опасност за живота и здравето на учениците, незабавно да информират член на ръководството, като осигурят контрол за спиране на достъпа на учениците до опасната зона.

20/ Всички учители, служители, непедагогически персонал, работещите в стола и павилионите, използващите гаражите и работилниците са длъжни да предотвратяват случаи на насилие при необходимост.

21/ Дежурните учители са задължени:

(1) Да дежурят според определения график. В случай, че дежурния учител е възпрепятстван да изпълнява задълженията си, трябва да осигури свой заместник и да информира за това ръководството на училището.

(2) Да следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата, за поведението им в бюфета, стола, на двора и пред входовете.

22/ Учителите в групи за целодневна организация на учебния ден (ГЦОУД) носят отговорност за живота и здравето на учениците по време на заниманията, както и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия. Те организират отдиха и заниманията на групите спазвайки строго правилата за безопасност и здраве. Водеща цел в работата на учителите в ГЦОУД е формирането в учениците на хигиенни, културни и трудови навици и умения

23/ Учителите да проветрят класната стая/учебния кабинет през всяко междучасие и дезинфекцират масите, столовете и чиновете с дезинфекциращ спрей или да организират учениците за тези дейности в условията на пандемия и риск от разпространение на зараза при обявена извънредна епидемична обстановка или въведени протиепидемични мерки.

Чл. 12. Учителите по физика, химия и биология носят отговорност за съблюдаване правилата на техниката на безопасност при провеждане на демонстрации и лабораторни работи.

Чл. 13. Преди изпълнение на лабораторни работи и лабораторен практикум учителите по физика, химия и биология са длъжни да посочат конкретните изисквания, свързани със спецификата на упражнението, предупреждават за възможни нещастни случаи.

Чл.14. Учителите по физическо възпитание и спорт до края на месец септември, след коледната и априлската ваканция, трябва да представят пред ръководството информация за състоянието на спортните съоръжения и уреди.

Чл.15. Всички работещи в училището са длъжни своевременно да уведомят ръководството за възникнали инциденти с ученици или учители при пътно - транспортно произшествие, аварии или злополука, веднага след като са получили информация за това.

Чл. 16. Ръководителите на извънучилищни мероприятия са отговорни за съблюдаване правилата на техниката на безопасност за опазване живота на учениците.

Извънучилищни мероприятия са всички организирани училищни мероприятия с учебна, учебноопознавателна, спортна, развлекателна и други цели, както и организиран дълготраен ученически отдих.

Организаторите са длъжни да уведомят Директора за съгласуване разрешение за провеждане на мероприятиято. Същите след разрешението подготвят цялата документация съгласно действащите в момента нормативни документи. Комплекта документация се съгласува в РУО и след получаване на Заповед от Директора се осъществява самото мероприятие.

Всеки ръководител на ученическа група трябва добре да е запознат с целият маршрут и евентуалните специфични особености и опасности за здравето и живота на учениците. Длъжен е добре да познава здравословните и психологичните особености на всеки участник и при необходимост - да вземе предварителни мерки.

За всяко мероприятие съобразно специфичните особености се изготвя и провежда инструктаж.

При провеждане на инструктажа да се вземе в предвид опасностите при пътуването при самото провеждане на мероприятиято, условията на спане, качеството на храненето и особено опасностите при вечерните увеселителни часове. Учениците са абсолютно задължени безпрекословно да спазват:

1. Всички разпореждания на ръководителя,
2. Всяко действие извън основните, да става след изричното разрешение на ръководителя.
3. Нормално и адекватно културно и възпитано поведение през цялото време на мероприятиято.
4. Забраната за употреба на алкохол или други упойващи вещества.
5. Опазване на общественото имущество.
6. Готовност за взаимопомощ на своите съученици
7. Да съобщават за всяка констатирана нередност от всякакво естество на ръководителя си.
8. Да не проявяват никаква самоинициатива извън регламента на мероприятиято,
9. Да не се отклоняват от групата.
10. Да осъществяват взаимен контрол на поведението помежду си.
11. При всяка специфична особеност на ситуацията да реагират адекватно, а при незнание веднага да се обръщат към ръководителя си за съвременни указания.
12. При извънредни ситуации изпълняват точно и безпрекословно указанията на ръководителя или длъжностното лице ръководещо извънредните действия.

Чл. 17. (1) Хигиенистите са длъжни да извършват редовно и качествено почистване на класните стаи два пъти за деня, забърсват праха по мебелите и проветряват.

(2) Почистват коридорите и сервизните помещения след всяко голямо междучасие и хлорират сервизните помещения.

(3) Ежемесечно извършват основно почистване на класните стаи, коридорите и сервизните помещения.

(4) Ежедневно почистват двора и спортните площадки.

(5) Спазват санитарно-хигиенните изисквания и противопожарните правила по охрана на труда, следят повредите в помещенията и своевременно уведомяват за такива ръководството на училището.

(6) Грижат се за затваряне на крановете на чешмите и проверяват осветлението.

(7) Грижат се за навременно включване и изключване на ел. осветлението в класните стаи и коридорите.

(8) След приключване на втора смяна обхождат сградата, затварят всички прозорци и врати.

(9) При необходимост се изпълняват допълнителни задължения съгласно План за осигуряване на безопасна среда за обучение и правила за работа при въведени противоепидемични мерки за

справяне с пандемията от COVID-19 или на обявена епидемична обстановка за учебната 2022/2023 г.

Чл. 18. Забранява се посещението на електроразпределителни устройства в промишлени предприятия; посещенията в предприятия, работещи с отровни вещества или радиоактивни елементи; на обекти на галваничното производство, рентгенови установки в промишлени предприятия с високо ниво на шум и запрашеност.

Чл. 19. Преди всяка екскурзия учениците се запознават с маршрута, обектите, които ще бъдат посетени и задължително се инструктират срещу подпис относно мерките за безопасност, които трябва да се съблюдават.

Чл.20. Организирането и провеждането на ученически екскурзии и отпих в страната и чужбина става съгласно изискванията на Наредба за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 2016 г.

РАЗДЕЛ III УЧЕНИЦИ – ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗАБРАНИ

Чл. 21. Учениците са длъжни:

1/ Да изслушват внимателно инструктажа и да участват във всички форми на обучението по безопасност и хигиена на труд, обучение и възпитание, които се провеждат от учителите.

2/ Да се разписват за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват.

3/ Да се включат в занятията по защита от бедствия, катастрофи и аварии, противопожарна защита, първа помощ и безопасност на движението, които ще се проведат по график.

Учениците са длъжни също:

- 1) При придвижване от дома към училище стриктно да спазват правилата за движение по пътищата.
- 2) Да пресича улицата на определените за целта места /светофари и пешеходни пътеки/
- 3) Да се движат по тротоарите. Когато тротоарите са заети от паркирани коли, внимателно да се оглеждат, когато се налага слизане на платното.
- 4) Да не пресичат между паркирани автомобили, защото шофьорите не могат да забележат дете с нисък ръст, което се опитва да пресече между колите и поради това не биха успели да спрат и да го предпазят.
- 5) Да пресичат оживени улици по възможност в компактна група и при зелен сигнал на светофара и само когато платното е напълно свободно, без приближаващи от двете страни автомобили.
- 6) Никога да не пресичат платното тичешком, а да се спират до бордюра, да се оглеждат първо наляво, после надясно и да правят крачка на платното само когато не приближават автомобили, които са вече в опасна близост и когато пресичащият е сигурен, че е в безопасност.
- 7) Да пресичат оживени кръстовища със светофарна уредба, като не бързат да навлизат на платното веднага след като светне зеленият сигнал за пешеходци. Въпреки разрешаващия сигнал, първо да се огледат в двете посоки, защото винаги има автомобили, които навлизат в кръстовището в последния момент, на червено и често с висока скорост.
- 8) Да не участват в игри на пътното платно или в близост до него.
- 9) Да бъдат много внимателни и спазват всички правила при каране на велосипед – движение в дясното платно, даване на сигнал при завиване. Велосипедите да са технически изправни и оборудвани със светлоотразителни знаци. Да не карат велосипеди при намалена видимост и хлъзгава настилка

10) Когато се возят в автомобил да сядат на задната седалка. Задължително да ползват стандартните предпазни колани в автомобила.

Чл. 22. На учениците е строго забранено :

1/ Самоволно да извършват поправки на ел. уреди, инструменти, ел. инсталации, контакти, ключове, мебели и др.

2/ Внасянето в сградата на училището на запалителни, взривни материали, опасни химикали /кибрит, запалки, бомбички, патрони, пиратки, киселини, основи, живак, фосфор/.

3/ Сядането на прозорците и парапетите и надвесването над тях.

4/ Влизането в кабинети, лаборатории в неучебно време без знанието на преподавателя.

5/ Пушенето в сградата на училището и училищния двор.

6/ Самоволно включване на уреди в отсъствието на учител, ползването на химически реактиви, запалителни материали, съставянето и включването на ел. вериги.

7/ Да играят с остри предмети - игли, пергели, стъкла, триъгълници, ножове, гвоздеи и др.

8/ Внасянето в училище на семки, както и храни, неразрешени от Българска агенция по безопасност на храните, с неясен произход и качество, продавани от случайни търговци.

9/ Тичането по коридорите, в класните стаи и кабинетите.

10/ Паленето на огънове от отпадни и други материали в двора на училището.

11/ Забранява се качването по катерушките без присъствието на учител по физкултура, както и игрите в района на шахтата и канала в училищния двор.

12/ На учениците I - IV клас се забранява напускането на района на училището преди приключването на последния учебен час.

Учениците **нямат** право да:

13/ Накърняват с поведението си авторитета и достойнството на учители, служители и съучениците си, да прилагат физическо и психическо насилие върху тях.

14/ Унижава личното достойнство на съучениците си и упражнява физическо или психическо насилие върху тях, свързано с религиозни, етнически или полови различия.

Чл. 23. При провеждане на екскурзии на учениците се забранява:

1/ Навеждането през прозорците на превозните средства, качването и слизането по време на движение, хвърлянето на предмети и др.

2/ Пушенето, употребата на алкохол и наркотични вещества.

3/ Катеренето по дървета, движението по неосигурени маршрути.

4/ Навеждането през прозорци, тераси, перила на хотели, туристически бази и др.

5/ Къпането във водни басейни, неосигурени със спасители и без разрешението на ръководителя.

6/ Закупуването на храни от улични търговци.

7/ Контактите с непознати лица в отсъствието на ръководителя на групата

Чл. 24. Учениците се задължават стриктно да спазват указанията на ръководителя на екскурзията.

РАЗДЕЛ IV

ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, ЛАБОРАТОРИИ, ФИЗКУЛТУРЕН САЛОН И ФИЗКУЛТУРНА ПЛОЩАДКА

Чл. 25. За осигуряване на безопасна работа в *кабинета по химия* е необходимо :

1/ Химическите реактиви трябва да се съхраняват в специален шкаф, който се заключва. Киселините, основите и другите реактиви се съхраняват отделно.

2/ Всички реактиви следва да се съхраняват в пластмасови, стъклени или керамични съдове, затварящи се плътно. На съдовете трябва да са залепени етикети с названието и концентрацията на веществото. На отровните вещества се поставя надпис "отрова", а на горящите "огнеопасно".

3/ При разреждане на киселини трябва да се налива във водата, а не обратно. Наливането в съдовете на концентрирани разтвори трябва да става на тънка струйка.

4/ Забранено е изливането на химични реактиви, непригодни за по-нататъшна употреба, в канализацията.

5/ Категорично се забранява учениците да работят с концентрирани киселини и разтвори на разяждащи основи.

6/ Необходимо е в кабинета да има запас от неутрализиращи вещества, в случай на попадане на киселини или основи върху кожата на човека или дрехите.

7/ Лесно възпламеняващи се течности /етер, бензин, ацетон/ по време на провеждане на опити трябва да се поставят далеч от нагреватели, които могат да предизвикат възпламеняването им. Преливането на тези течности трябва да става над специална кювета, като не се допуска разливането им. При работа с такива течности не бива да се пуши, да се пали кибрит или запалка.

8/ При разливане на етер, бензин или други лесно запалими течности в лабораторията да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.

9/ Категорично се забранява използването на бензин като гориво.

10/ Не бива да се пали спиртна лампа от друга горяща спиртна лампа. За избягване на взрив не се допуска изгаряне на спирта повече от 2/3 от обема на съда. Спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им.

11/ В химическите лаборатории се обзавеждат аптечки с необходимите медикаменти за оказване на помощ при необходимост.

12/ Забранява се достъпът до хранилището на други лица, освен учителите по химия. Учителите носят отговорност за недопускане на други лица в хранилището.

Чл. 26. За осигуряване безопасната работа в *кабинета по физика* е необходимо :

1/ Преди използване на ел. уреди е необходимо старателно запознаване с описанието им и преди да се включи да се провери съответства ли напрежението в мрежата на това, за което е предназначен уредът.

2/ Уредите, използвани от учениците, трябва да имат ограничаващи устройства, изключващи възможността за поражения от ел. ток.

3/ При съставяне на ел. вериги съединителните проводници трябва да бъдат гъвкави, добре изолирани, с крайници. Сечението на проводниците трябва да съответства на големината на тока, течащ през тях.

4/ Инструментите, използвани в ел. монтажните работи, трябва да имат изолирани ръкохватки.

5/ Наличието на напрежение във веригата може да се проверява само с уреди, а не по физиологичното му действие.

6/ С цел избягване на поражение от статично електричество всички кондензатори веднага след опитите се разреждат.

Чл. 27. За осигуряване на безопасна работа в *компютърния кабинет* е необходимо :

1/ При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70 м. от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 - 0,50 м.

2/ При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.

3/ Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10-15 мин.

4/ При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности, свързани с неизправности в ел. инсталацията / оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др./ и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.

5/ При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.

6/ Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавател.

7/ При влизане в залата учениците са длъжни да изчакват напускането ѝ от тези, за които занятията са приключили.

8/ Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси, се забранява внасянето на напитки и течности.

Чл.28. За осигуряване на безопасна работа в *кабинета по технологии и предприемачество* е необходимо:

1/ Да не се влиза в кабинета без разрешение от преподавателя.

2/ Да не се пускат и пипат машините без присъствие на учителя.

3/ Да не се играе с електрическите системи и елементи.

4/ Да се работи само с работно облекло.

5/ Работното място се почиства само при спрени машини и агрегати.

6/ Абсолютно се забранява игра с инструменти в учебния кабинет.

7/ Преди всяка нова задача се прави допълнителен конкретен инструктаж.

8/ Работното място се оставя винаги в почищено състояние.

Чл. 29. За осигуряване на безопасните условия във *физкултурния салон и физкултурната площадка* е необходимо :

1/ Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

2/ Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

3/ Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части / винтове, обтегачи и др. /

4/ Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намалят удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.

5/ Да се осигурят средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда.

6/ Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудните моменти от упражнението и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити /прескоци, отскоци и др. /.

7/ Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическо състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.

8/ Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка, да бъде с намалена твърдост, за да не се допускат наранявания и травми при евентуални падания.

9/ Баскетболните табла и хандбалните врати трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизиращи с тежести.

10/ Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.

11/ При хвърляне на уреди строго се забранява да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатият уред.

12/ Да не се използват физически износени уреди, криещи опасност от нараняване.

РАЗДЕЛ V САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ

А: ОТОПЛЕНИЕ.

Чл. 30. При работа, свързана с голямо физическо напрежение или движение, температурата на работните помещения трябва да бъде 16-18° С, а в останалите и при седяща работа в кабинети, лаборатории 18-20° С .

Чл. 31. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения, като не се допускат колебания по-големи от 5-6° С.

Чл. 32. При използване на допълнително локално отопление да се използват само стандартни ел. уреди.

Б: ВЕНТИЛАЦИЯ.

Чл. 33. В междучасията и през почивките да се осигурява няколкократно обмяна на въздуха в учебните помещения.

В: ОСВЕТЛЕНИЕ.

Чл. 34. В кабинетите и класните стаи да се съблюдават действащите норми за осветление.

Чл. 35. Естественото и изкуствено осветление в стаите е необходимо да отговаря на БДС 1786-84

Чл. 36. За изкуствено осветление в учебните стаи се използват газоразрядни (луминисцентни) и/или енергоспестяващи осветителни тела.

Чл. 37. Прозорците и осветителните тела да се почистват периодично

Г: ШУМ И ВИБРАЦИИ.

Чл. 38. За лабораториите и кабинетите са задължителни санитарните норми за шум и вибрации.

РАЗДЕЛ VI ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

А: Задължения на педагогическия и помощния персонал.

Чл. 39 Учителите и служителите в I СУ са длъжни :

а/ Отговарят за взриво- и пожаробезопасността в поверените им работни помещения, като спазват изискванията на действащите норми, правилници и предписания.

б/ Заявяват и осигуряват необходимото противопожарно оборудване и следят за изправността на числящите им се противопожарни съоръжения.

в/ Учителите запознават учениците с правилата по противопожарна охрана за ползване на наличните средства за гасене и провеждат периодични проверки по знанията и изпълнението на правилата.

г/ Следят за състоянието на пътищата за евакуация, правилната експлоатация на отоплителните и електрически инсталации, съгласно противопожарните строително-технически норми.

д/ Недопускат при никакви обстоятелства съхраняване на пиротехнически изделия, запаси керосин, бензин и др. огнеопасни вещества и материали в помещения, където се обучават учениците.

е/ Провеждат с учениците обучение по противопожарния минимум.

Б: Противопожарни изисквания към учебните кабинети, лаборатории и работилници.

Чл. 40. На територията и в помещенията на Първо СУ да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

Чл. 41. Евакуационните изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.

Чл. 42. В кабинетите масите, столовете и чиновете трябва да са разположени, така че изходите да бъдат свободни.

Чл. 43. В таваните и мазетата е забранено складирането на горими материали.

Чл. 44. Системно да се прави проверка на изправността на ел. инсталации и съоръжения. Да не се допускат ел. искри, къси съединения и претоварване на ел. мрежа.

В: Основни правила за използване на различни средства за гасене на пожари и запалвания.

Чл. 45. За гасене на твърди горими материали да се използват вътрешни пожарни кранове и кофпомпите.

Чл. 46. За гасене на лесно запалими и горими течности да се използват пожарогасители с въглероден диоксид или прахови пожарогасители.

Чл. 47. При запалване на електрически инсталации, апарати и съоръжения трябва незабавно да се изключва напрежението. При невъзможност за изключване да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.

РАЗДЕЛ VII

ЕЛ. ОБЗАВЕЖДАНЕ И ЕЛЕКТРОБЕЗОПАСНОСТ

1/ Тоководещите части на ел. машини и инсталации, намиращи се на достъпна височина трябва да бъдат сигурно изолирани или оградени.

2/ За да не се допусне нещастен случай при евентуално нарушение на изолацията, токопроводимите части на електроконсуматорите и съоръженията, които нормално не са под напрежение, трябва да бъдат прецизно или електрообезопасени по друг начин, против допирно напрежение, съгласно изискванията на специалните правилници.

3/ Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най-малко 2 пъти в годината.

4/ Експлоатацията на подвижни електроконсуматори за напрежение над 42 V , които не са с двойна изолация на корпуса се допуска само ако се запазват чрез контакти и щепсели тип “Шоко” или са осигурени против допирно напрежение с помощта на автоматично изключващо устройство.

5/ Забранено е подправянето на стопяемите вложки на предпазителите. При изгарянето им те трябва да бъдат заменени с фабрично калибровани.

6/ Прокарването на ел. проводници от силови и съобщителни инсталации в една и съща тръба е забранено.

7/ Всички ел. табла трябва да бъдат заключени.

8/ Категорично се забранява проверяването за наличие на напрежение с “опитване” с пръсти и проба на “искра” .

9/ При работа да се използват лични предпазни средства, като гумени диелектрични килимчета, ръкавици и ръчни инструменти с добре изолирани дръжки / клещи, отвертки и др. /

РАЗДЕЛ VIII

ИНСТРУКТАЖИ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. ВИДОВЕ ИНСТРУКТАЖИ:

1.1. Начален - дава общи знания по правилата и изискванията по безопасност и здраве (БЗ) и противопожарна охрана (ПО) и дава указания за поведението, което трябва да се спазва в училището и неговия район за предпазване от наранявания или увреждания.;

1.2. На работното място - практически се запознава работника, служителя, ученика с конкретните изисквания преди да им бъде възложена самостоятелна работа;

- 1.3. Периодичен - с цел поддържане и допълване на знанията по БЗ и ПО;
- 1.4. Извънреден - когато са налице извънредни ситуации /смърт, тежка и трудова злополука , по препоръка на контролен орган, по преценка на директора и др./

2. ОБХВАТ:

- 2.1. Всеки работник или служител, който постъпва на работа в училището, независимо от неговата подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия
- 2.2. Всички ученици в училището.
- 2.3. Всички други лица които извършват строително-монтажни работи (СМР), товаро-разтоварни и други дейности в училището.

2.1. НА ПЕРСОНАЛА:

2.1.1. Начален инструктаж – на новопостъпили работници и служители; работници и служители от други фирми, които ще работят или пребивават на територията на училището по утвърдени:

2.1.2. На работното място - на работници и служители, преди да им се възложи самостоятелна работа; на работници и служителя на които работата е свързана с ползване, обслужване и поддържане на машини или заети с дейности, създаващи опасност за здравето и живота на хората независимо от тяхната подготовка, инструктажът се допълва с последващ изпит по утвърдени:

2.1.2.1. Програма за провеждане на инструктаж на работното място на работниците и служителите /Приложение/;

2.1.2.2. Инструктажи на работните места за длъжностите: Заместник-директор по учебната дейност, заместник-директор административно-стопанската дейност, главен/старши/учител общообразователен учебен предмет, старши/главен/учител група за целодневна организация на учебния ден, ресурсен учител, логопед, психолог, технически секретар, главен счетоводител, завеждащ административна служба, домакин, портиер; чистач/хигиенист; работник-поддръжка, огняр /Приложение/.

2.1.3. Периодичен инструктаж - провежда се на всички работници и служители три пъти през учебната година през м. септември, м. януари и м. април – след всяка ваканция.

2.1.4. Извънреден инструктаж - провежда се след всяка допусната трудова злополука по чл.

55, ал.1 от Кодекса за социалното осигуряване и установена професионална болест, както и след пожар, авария или природно бедствие; при констатирани груби нарушения на нормите и изисквания по безопасност и здраве при работа; по преценка на директора при организиране на ремонтни или други дейности с участие на работници и специалисти с различни професии и квалификация, както и при работи, изискващи специфични мерки за безопасност и здраве при работа, преди започване изпълнението на задачите; по предписание на контролен орган; на отсъствали работници и служители повече от 45 календарни дни.

Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане. Програмата и инструктажът се разработват от ЗДАСД и се утвърждава от Директора.

Горепосочените видове инструктажи се провеждат от Заместник-директора по административно-стопанската дейност.

2.1.5. Инструктаж за ползване на отоплителните уреди: провежда се през м. октомври.

2.1.6. Инструктаж за действия при получаване на злонамерен анонимен сигнал

2.2. НА УЧЕНИЦИТЕ:

2.2.1. Начален инструктаж – провежда се от класните ръководители, учителите провеждащи занятия в компютърните кабинети, учителите по физическо възпитание и спорт, по физика и астрономия и химия и опазване на околната среда. Провежда се в началото на учебната година

/до 30.09/ и преди започване на обучение в компютърните и специализираните кабинети и физкултурните салони.

2.2.2. Периодичен инструктаж - провежда се от класните ръководители.

2.2.3. Извънреден инструктаж - провежда се от съответния учител след пожар, авария или природно бедствие, при констатирани груби нарушения на нормите и изисквания по безопасност и здраве при работа или по предписание на контролен орган, на отсъстващи повече от 45 календарни дни. Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане. Програмата и инструктажът се разработват от ЗДАСД и се утвърждава от Директора.

2.2.4. При провеждане на ученически отдих и туризъм, ръководителят провежда инструктаж за безопасност и културно поведение .

2.2.5. Място на провеждане на инструктажите – класни стаи и кабинети

3. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ:

3.1. Начален инструктаж:

3.1.1. За длъжностите: ЗДУД, старши/главен/учител общообразователен учебен предмет, ЗДАСД, гл. счетоводител, ЗАС, технически секретар, чистач/хигиенист, работник, поддръжка, портиер, ученици – 2 часа;

3.1.2. За длъжностите: огняр и работник поддръжка – 1 работен ден.

3.2. На работното място:

3.2.1. За длъжностите: ЗДУД, старши/главен/учител общообразователен учебен предмет, ЗДАСД, гл. счетоводител, ЗАС, технически секретар, чистач/хигиенист, портиер, ученици – 2 часа;

4. РЕГИСТРИРАНЕ НА ПРОВЕДЕНИТЕ ИНСТРУКТАЖИ:

4.1. ЗА ПЕРСОНАЛА НА УЧИЛИЩЕ:

4.1.1. Книга за инструктаж по безопасност и здраве при работа. За проведения начален инструктаж се издава служебна бележка по Приложение № 4 от Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. на МТСП и МЗ, която се съхранява в личното трудово досие на работника или служителя.

4.1.2. Книга за инструктаж на работното място, периодичен инструктаж, извънреден инструктаж по безопасност и здраве при работа.

РАЗДЕЛ IX ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ В УЧИЛИЩЕ

Пропускателния режим в Първо СУ „Свети Седмочисленици“, Търговище се осъществява съгласно Приложение № 10 към настоящия правилник – „Правилник за пропускателния режим“.

РАЗДЕЛ X ПЛАН ЗА РАБОТА ПРИ ОТСЪСТВИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНА ЧАСТ ОТ ПЕРСОНАЛА

При висок процент на отсъствие на персонала се следва план - Приложение № 11

РАЗДЕЛ XI ПРИЛОЖЕНИЯ

Инструкции на работните места, програми и инструктажи за безопасност при здраве и работа

1.1 Програма за провеждане на начален инструктаж на персонала за безопасност и здраве при работа

1.2 Начален инструктаж на персонала за безопасност и здраве при работа

2.1 Инструкция на работното място за безопасност и здраве при работа на учителите

2.2 Програма за провеждане на инструктаж по безопасност и здраве при работа на работното място

2.2.1 Инструктаж на работното място на педагогическия персонал – учители по химия и ООС, физика и астрономия, ИКТ, физическо възпитание и спорт

2.2.2 Инструкция за безопасни условия в компютърната зала

2.2.3 Инструкция за безопасна работа на огняря

2.2.4 Инструкция за безопасна работа на електротехниците

2.2.5 Инструкция за безопасна работа на хигиенистите

2.2.6 Инструкция за безопасна работа на административно-техническия персонал

2.2.7 Инструкция за безопасна работа на счетоводител и ЗАС

2.2.8 Инструкция за безопасна работа на работниците по поддръжката

3.1 Програма за провеждане на периодичен инструктаж по безопасност и здраве при работа

3.2 Периодичен инструктаж на персонала за безопасност и здраве при работа

4.1 Програма за инструктаж за ползване на отоплителни и нагревателни уреди

4.2 Инструктаж за ползване на отоплителни и нагревателни уреди

5. Инструктаж за действие след получаване на злонамерен телефонен сигнал или обаждане

6.1 Програма за провеждане на начален инструктаж по безопасност и здраве при работа на учениците

6.2.1 Начален инструктаж по безопасност и здраве при работа на учениците

6.2.2 Инструктаж за безопасност и здраве при провеждане на часовете по ФВС

7. Периодичен инструктаж за безопасност и здраве при учениците

8. Инструктаж за безопасност и културно поведение при организиране и провеждане на ученически отход и туризъм

9.1 Инструктаж във връзка с безопасност в условията на COVID-19

9.2 Хигиенни мерки във връзка с разпространението на COVID-19

10. Правилник за пропускателния режим на Първо СУ „Свети Седмочисленици“

11. План за работа при отсъствие на значителна част от персонала

Правилникът е приет на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 8/ 13.09.2022 г. и е утвърден със Заповед № А-1319/14.09.2022 г.

Нормативни основания и допълнителна информация:

1. Кодекс на труда.
2. Закон за предучилищното и училищното образование.
3. Закон за здравето.
4. Закон за хората с увреждания.
5. Закон за здравословни и безопасни условия на труд.
6. Закон за защита при бедствия.
7. Наредба № 3 от 1987 г. за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците.
8. Наредба № от 1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране на изпълнението на дейностите, свързани със защита от професионални рискове и превенция на тези рискове.
9. Наредба № 4 от 2010 г. за мълниезащита на сгради, външни съоръжения и открити пространства.
10. Наредба № 5/1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска.
11. Наредба № 5 от 2006 г. за хигиената на храните.
12. Наредба № РД-07-1 от 2012 г. за определяне на работните места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност.
13. Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа.
14. Наредба № РД-07-2 от 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите и правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
15. Наредба № 8121з-647 от 01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите.
16. Инструкция от 5.07.1996 г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета, издадена от МОН.
17. Заповеди на Министъра на здравеопазването относно въведени противоепидемични мерки, свързани с разпространението на COVID-19 на територията на Република България и извънредна епидемична обстановка.
18. Алгоритъм на дезинфекционните мероприятия на работните места, в обекти с обществено предназначение или в търговски и други обекти, които предоставят услуги на гражданите в условията на епидемично разпространение на COVID-19.